

27.5.2019

KA/14255/07.01.01.03.01/2018

Oikeusministeriö
oikeusministerio@om.fi

Kirjeenne Kansallisarkistolle 20.6.2018

Päätös hallinto- ja erityistuomioistuinten HAIPA-tietojärjestelmän tietojen pysyvästä säilyttämisestä yksinomaan digitaalisessa muodossa

Oikeusministeriö on kirjeellään 20.6.2018 pyytänyt Kansallisarkistolta päätöksen hallinto- ja erityistuomioistuinten HAIPA-tietojärjestelmään kertyvien asiakirjatietojen pysyvästä säilyttämisestä yksinomaan digitaalisessa muodossa. Hallinto- ja erityistuomioistuimia ovat hallinto-oikeudet, korkein hallinto-oikeus, Ahvenanmaan hallintotuomioistuin, työtuomioistuin, markkinaoikeus ja vakuutusosasto. Päätöstä on pyydetty voimaan siitä alkaen, kun HAIPA-tietojärjestelmä otetaan käyttöön hallinto- ja erityistuomioistuinten lainkäyttöasioiden eri tehtäväluokissa vuodesta 2019 alkaen.

Kansallisarkiston aiemmat seulontapäätökset

Kansallisarkisto (vuoteen 30.9.1994 asti Valtionarkisto, 1.10.1994 – 31.12.2016 arkistolaitos) on antanut useita hallinto- ja erityistuomioistuimia koskevia seulontapäätökset, joita sovelletaan ennen HAIPA-tietojärjestelmän käyttöönottoa. Näistä päätöksistä tärkeimmät ovat:

- Arkistolaitoksen päätös 29.12.1995 työtuomioistuimen asiakirjojen pysyvästä säilyttämisestä (KA S 2/95) lähtien. Päätöstä sovelletaan 21.10.1994 lähtien sekä takautuvasti vanhempiin asiakirjoihin soveltuvin osin.

- Arkistolaitoksen päätös 24.11.2011 työtuomioistuimen (AL/11279/07.01.01.03.01) asiakirjojen pysyvästä säilyttämisestä.
- Arkistolaitoksen päätös 28.4.2011 (AL/19636/07.01.01.03.01/2008) Korkeimman hallinto-oikeuden asiakirjojen pysyvästä säilytyksestä. Päätöstä noudatetaan 1.1.2009 lähtien
- Arkistolaitoksen päätös 27.1.2012 (AL/16518/07.01.03.01/2011) Vakuutusosastolle päätöksen asiakirjojen pysyvästä säilyttämisestä. Päätöstä noudatetaan 1.1.2012 alkaen kertyviin asiakirjoihin. Lisäksi päätöstä voidaan noudattaa takautuvasti 1.1.1990 alkaen hallinto-, henkilöstö ja talousasioissa (arkistonmuodostussuunnitelman tehtäväryhmät 00, 01 ja 02) kertyneisiin asiakirjoihin.
- Arkistolaitoksen päätös 27.11.2014 (AL/11277/07.01.01.03.01/2014) hallinto-oikeuksien asiakirjojen pysyvästä säilyttämisestä. Päätöstä noudatetaan hallinto-oikeuksissa 1.11.1999 lähtien ja Ahvenanmaan hallintotuomioistuimessa 1.10.1994 lähtien.
- Arkistolaitoksen päätös 11.4.2016 (AL/24047/07.01.01.03.01/2015) vakuutusosastoon asiakirjojen pysyvästä säilytyksestä. Päätöstä sovelletaan 1.1.2012 lähtien kertyneisiin asiakirjoihin.
- Arkistolaitoksen päätös 25.10.2016 (AL/11871/07.01.01.03.01/2015) markkinaoikeuden asiakirjojen pysyvästä säilytyksestä. Arkistolaitoksen päätöstä noudatetaan 1.3.2002 alkaen Markkinaoikeudelle kertyneisiin asiakirjoihin.

Kansallisarkiston päätös

Kansallisarkisto määrää arkistolain (831/1994) 8 ja 11 §:n nojalla tässä päätöksessä mainittujen asiakirjojen pysyvästä säilyttämisestä.

Hallinto- ja erityistuomioistuinten lainkäyttöasioiden asiakirjojen ja tietojen pysyvää säilytysarvoa arvioitaessa niitä on verrattu seulontapoliittisiin ja seulontastrategisiin tavoitteisiin, jotka on vahvistettu Kansallisarkiston seulontapoliittikka- ja seulontastrategia-asiakirjoissa (AL/21220/07.01.01.03.00/2012). Hallinto- ja erityistuomioistuinten lainkäyttöasioiden tietojen pysyvää säilytysarvoa arvioitaessa on otettu huomioon yleisten tuomioistuinten ja syyttäjälaitoksen yhteiskunnallisten tehtävien merkittävyys ja niiden vaikutusten laaja-alaisuus, tietojen ainutlaatuisuus ja vastaiset käyttömahdollisuudet sekä asiakirjojen ja tietojen

informaatioarvo eli merkitys yhteiskuntaa, yhteiskunnallisia prosesseja ja ilmiöitä yleisesti dokumentoivina aineistoina.

Kansallisarkisto on asiakirjatietojen arvonmäärityksessä ja tätä päätöstä tehdessään arvioinut henkilötietojen suojaa ja erityisesti henkilötietojen minimoinnin vaatimusta siten, että tutkimuksen ja muun käytön tarpeet edellyttävät jäljempänä määriteltyjen HAIPA-tietojärjestelmän tietojen pysyvää säilyttämistä digitaalisessa muodossa. Henkilötietojen on katsottu olevan asianmukaisia ja olennaisia ja rajoitettuja siihen, mikä on tarpeellista suhteessa niihin tarkoituksiin, joita varten niitä käsitellään.

Kansallisarkiston käyttämissä arvonmäärityksen ja seulonnan periaatteissa ja kriteereissä on huomioitu tiedon kulttuuriperintöarvo, henkilötietojen merkitys tutkimuksessa ja muussa käytössä sekä henkilötietojen suoja. EU:n yleinen tietosuojasetus mahdollistaa tietojen säilyttämisen yleisen edun mukaisessa arkistointitarkoituksessa. Kansallisarkisto on pysyvän säilytyksen päätöstä tehdessään arvioinut, että edellä kuvattuja yleisen edun mukaisia käyttötarkoituksia ei voida saavuttaa ilman kyseisten henkilötietoja sisältävien aineistojen säilyttämistä ja, että säilyttäminen on oikeasuhtainen tietosuojaperiaatteet huomioiden yleisen edun mukaisessa arkistointitarkoituksessa. Aineistoihin sisältyy erityisiä henkilötietoryhmiä koskevia tietoja sekä rikoksiin ja rikkomuksiin liittyviä tietoja. Erityisten henkilötietoryhmien ja tuomiotietojen osalta on harkittu erityisen tarkkaan säilytyksen oikeasuhtaisuutta sen tarkoituksiin nähden ja katsottu, ettei tarkoitusta voida saavuttaa ilman jäljempänä tarkemmin määriteltyjen henkilötietojen säilyttämistä.

Tutkimusta ja muuta käyttöä suojaa Suomen perustuslakiin kirjattu sanan ja tieteen vapaus (Suomen perustuslaki 731/1999, 12 § ja 16 §). Pysyvään säilytykseen määrättyjen henkilötietojen käsittelyssä rekisterinpitäjän on otettava huomioon EU:n yleisen tietosuojasetuksen (679/2016) ja kansallisen tietosuojalainsäädännön asettamat vaatimukset.

Päätöksen sisältö

Hallinto- ja erityistuomioistuinten lainkäyttöasioiden asiakirjatiedot säilytetään pysyvästi yksinomaan digitaalisessa muodossa tehtäväluokittain oikeusministeriön esityksen mukaisesti. Tästä pääsäännöstä on joitakin poikkeuksia, jotka tarkennetaan jäljempänä.

HAIPA-järjestelmässä käsiteltävissä hallintolainkäyttöasioissa valituksenalaisen päätöksen tehneen viranomaisen asiakirjat säilytetään määräajan. Hallintolainkäyttöasioissa valituksen alaiset viranomaisen päätökset säilytetään pysyvästi.

Lainkäyttöasioiden esittelymuistiot säilytetään pysyvästi kaikissa tehtäväluokissa. Esittelymuistioden liitteet säilytetään määräajan.

Lainkäyttöasioihin sisältyvistä erityisaineistoista kuten esimerkiksi esine- ja kuvatodisteista HAIPA-järjestelmään tallennetaan vain aineistojen yksilöintitiedot asian käsittelytietoihin, jotka säilytetään pysyvästi.

Markkinaoikeudessa ja työtuomioistuimessa käsiteltävät todisteet säilytetään pysyvästi.

Asiakirjojen käännökset säilytetään määräajan kaikissa tehtäväluokissa.

Päätöksen soveltaminen

Nyt annettavaa Kansallisarkiston päätöstä noudatetaan siitä alkaen, kun tehtäväluokassa kertyvät hallinto- ja erityistuomioistuinten asiakirjatiedot on alettu käsitellä HAIPA-tietojärjestelmässä.

Pysyvästi säilytettävät alkujaan digitaaliset tiedot on muunnettava säilytyskelpoiseen muotoon, jotta aineisto voidaan siirtää sähköiseen säilytykseen Kansallisarkistoon. Tarkempi ohjeistus alkujaan digitaalisen tietoaineiston siirroista, säilytyskelpoisista muodoista ja sähköisestä säilyttämisestä on saatavilla Kansallisarkiston kotisivuilla.

Hallinto- ja erityistuomioistuinten on huolehdittava asiakirjatietojensa hyvän tiedonhallintatavan mukaisesta turvaamisesta ja varmistettava tietojen käytettävyys, luotettavuus ja todistusvoimaisuus myös tulevaisuudessa siten kuin laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (21.5.1999/621) ja asetus viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta (12.11.1999/1030) edellyttävät.

Sovelletut oikeusohjeet

Arkistolaki (831/1994) 1, 8, ja 11 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 21, 22 §

EU:n yleinen tietosuoja-asetus (2016/679) artikkelit 5, 7, 9, ja 89

Tietosuojalaki (1050/2018) 4, 6, 7 §

Pääjohtaja Jussi Nuorteva

Tutkimusjohtaja Päivi Happonen

Lisätietoja päätöksestä antaa Kansallisarkisto, 0295 533 7400, kirjaamo@arkisto.fi

TIEDOKSI

Oikeusrekisterikeskus

LIITTEET

Valitusosoitus
Perustelumuistio